

Om æresordet i 1940

Av oberstløytnant Anton Olstad

Da general Ruge sendte oberstløytnant Roscher Nielsen til kapulasjonskonferansen i Trondheim, understreket Ruge en ting spesielt: Roscher Nielsen skulle prøve å hindre at tyskerne forlangte at norske offiserer skulle velge mellom å gi æresord eller gå i krigsfangenskap. Det lyktes ikke. I et brev av 12. juni til legasjonen i Stockholm (i.e. til regjeringen) skriver Ruge bl.a. om forholdet til tyskerne: De arbeider bl.a. systematisk på å få meg til å avgi æresord, da det vil være ytterst pinlig for dem å ha meg i fangenskap. Jeg kommer selv sagt ikke til å gi æresord, skriver han.

Men det gjorde han. Han hadde avslått å bli med regjeringen.

Den 17. juni skriver han til den tyske forbindelsesoffiser major Neef.

Han peker på at å avgi æresord ikke betyr at man gir opp sin organisasjonsmessige stilling i hæren. Han ber også om at han må få forelegge saken for Høyesterett til vurdering. Vil et æresord gå imot den troskapsd offiserene har avlagt? Han skriver i et vedlegg bl.a.:

Etter paragraf 4 i kapitula-

sjonsavtalen 10. juni 1940 skal den tyske overkommando frigi alle norske krigsfanger så snart de tyske krigsfanger med våpen og utrustning er utlevert. Så vil offiserer, underoffiserer og mannskaper få lov å reise hjem. Yrkesmilitære har valget mellom å avgi æresord på at de i denne krig ikke igjen skal ta til våpen mot det tyske rike eller dets forbundsfeller, eller ærefullt krigsfangenskap. Offiserene beholder sine personlige våpen. Heter det.

Forsvarssjefen, general Ruge, valgte fangenskapet, til å begynne med i direktørboligen på Grini. Ifølge Nygaardsvold-regjeringens kirke- og undervisningsminister Nils Hjeltnet sa han "og jeg skal ikke bli noen behagelig krigsfange".

Senere satt han i leire i Tyskland og Polen. Da de arresterte norske offiserene etter Tysklands kapitulasjon var under forvaring av den Røde arme, kom Ruge dit. Han synes å ha forpurret russernes plan om å sende de norske offiserene til Murmansk.

Etter krigen gikk han inn i stillingen som forsvarssjef igjen, inntil krangel med forsvarsministeren Jens Chr. Hauge tvang ham ut. Ruge mente at

norske soldater burde øves i Norge, ikke minst på grunn av vintertjenesten. Mens Hauge mente at man måtte godta britisk tilbud om å delta i deres 5. divisjon i okkupasjonstjenesten i Tyskland.

Tilbake til æresordet og 1940. Ruge skriver i sin bok Feltoget bl.a. ... når nu storparten av hærens offiserer sørpå hadde latt seg overtale til å skrive under - litt ubetenksomt etter min mening - så måtte jeg søke å finne en ordning slik at det ikke ble noen splittelse i offiserkorpset etterpå. Ruge anbefalte å gi æresord.

Enten måtte alle skrive under eller ingen ...

Ruge laget et brev til offiserene, forteller han selv, om at et æresord ikke opphevet eller begrenset deres tjenestepunkt overfor den lovlige regjering. Selv om Ruge personlig hadde oppfordret regjeringen til å reise til England og fortsette kampen derfra, må det på dette tidspunkt ha vært helt klart for ham at krigen i Norge var slutt, at Norge var utenfor krigen med våpen mot Tyskland.

Han kan jo ikke ha ment at man godt kunne gi æresord og så bryte det når det måtte passe (Forts. side 7)

ERKLÆRING PÅ TRO OG LOVE

Offiserenes nølende løfter i 1940

Av Fredrik Skaubo

Vi er inne i en intens "opp-rustningsperiode" for dem som vil framstille den lite rosverdige innsats fra det "offisielle Norge" under siste krig som et helteepos. Samtidig benytter man anledningen til å pådytte den "gale siden" nye og for lengst avkreftede ugjerninger og gemene motiver.

Det er bemerkelsesverdig at kritikken mot Londonfolkene var overveldende i de første

årene etter okkupasjonens opphør. Regjeringen unngikk med nød og neppe riksrett, og undersøkelseskommisjonens konklusjoner var på mange felter knusende. Debattene i media var harde, og "londonerne" fikk bare med de største anstrengelser mobilisert sitt forsvaret. Hadde de utvist den samme kraft før okkupasjonen, ville vår historie vært en annen.

I anledning av 50 års feiringer (!) av de norske offiserers

Ehrenwörtliche Erklärung

Ich geb. am
(Name, Dienstgrad)
Wohnung: Beruf:
Ich erkläre hiermit ehrenwörtlich und an Eidesstatt, dass ich mich am 1940 freiwillig aus meiner bisherigen militärischen Stellung zurückziehe und während der Dauer der Besetzung Norwegens keinerlei kriegerische oder feindselige Handlung, in gegen das Deutsche Reich, die Deutsche Wehrmacht oder deutsche Staatsangehörige begehen werde. Ich bin mir bewusst, dass ein Bruch dieser Erklärung strengste Bestrafung nach den deutschen Kriegsgesetzen zur Folge hat.
Ich habe mit meinem gesamten Besitz und Vermögen für die Einhaltung dieser meiner ehrenwörtlichen Erklärung.

Erklæring på tro og love

Navn: født den:
Bopst: Yrke:
På tro og love erklærer jeg, at jeg den 1940
frivillig trekker meg tilbake fra den militære stilling jeg nu innehar, og så lenge Norge er besatt å avholde meg fra å utføre nogen som helst fiendtlig eller krigersk handling mot Tyskland, den tyske krigsmakt eller mot tyske statsborgere. Jeg er innforstått med at løftebrudd medfører den strengeste straff etter tysk krigsrett. Jeg hvetter med min eiendom og formue for denne min erklæring på tro og love.
..... den 1940.
.....

arrestasjon og beklagelige transport til fangenskap i Tyskland, skriver Eyvind Grundt bl.a. i Aftenposten 16/8-93: "Arrestasjonen hadde nok sin bakgrunn i tyskernes mistanke om at norske offiserer var aktive i motstandsbevegelsen.

Wehrmacht påsto imidlertid at offiserene hadde bruddet et løfte om ikke mer å rette våpen mot tyske soldater. Et slikt løfte hadde norske offiserer aldri gitt!"

Dette er en av de mange tilsøringer som med eller mot bedre vitende er servert av de nevnte myndigheters støtte-tropper.

Ikapitulasjonsavtalen fra 11. juni 1940 binder den norske regjering Norge til ikke å gripe til våpen mot Tyskland og dets forbundene under den pågå-

ende krig. Det er en avtale som via kommanderende general Otto Ruge nådde London 6. juni 1940 og er signert sett av Nygaardsvold, Ljungberg og Koht. Denne avtale er selvfølgelig yrkesmilitære bundet av, men i tillegg måtte offiserene skriftelig avgi løfte (ed) om å avstå fra å løfte våpen mot Tyskland eller gå i fangenskap. Om dette skriver general Ruge i sin erindringsbok "Feltoget" side 199:

"For meg stiller saken seg slik: når nu storparten av hærens offiserer sørpå hadde latt seg overtale til å skrive under - litt ubetenksomt etter min mening - så måtte jeg søke å finne en ordning slik at det ikke ble noen splittelse innen offiserkorpset: enten måtte alle skrive (Forts. side 7)

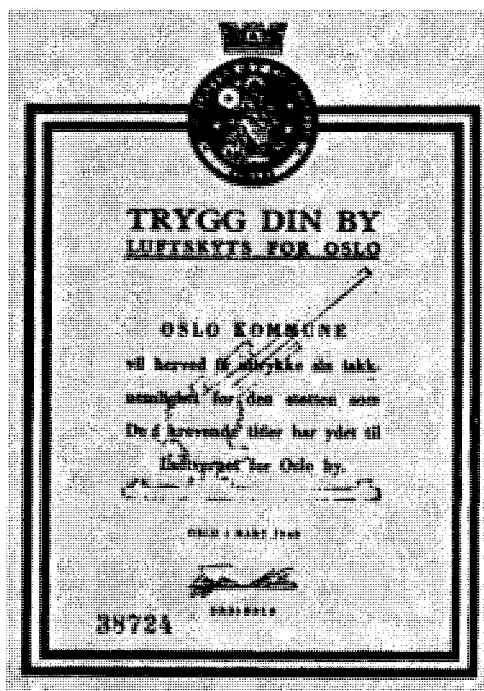
"Til vern om din fremtid..."

NS-folk er beskyldt for så meget, bl.a. at vi overga landet til en fremmed makt. Vi konspirerte med "fienden", vi ødela Norges forsvarsevne. Intet kan være galere.

Før den annen verdenskrig - i mange år - var vi det eneste parti som var villig til å ta byrden ved å være klart forsvarsvennlig, tale mot nedrustning og blottlegge marxistenes destruktive infiltrering i det norske forsvar, i LO, idrettsbevegelsen og i den generelle kulturdebat. Resultatet kjenner vi. - Vi har nemlig fått skylden.

Som en kuriositet presenterer vi en faksimile av det takkediplot som Oslo kommune ved sin ordfører, Trygve Nilsen, skjenket ansvarsbevisste borgere som kvittering etter en pengeinnsamling. Første mars, 1940 - med europeiske flåtestyrker i fjæresteinene og Europa i krig - hadde vi i Norge privat kronerulling for å skaffe midler til å forsvare vår hovedstad som bl.a. huset vår Konge, vår Regjering og vår nasjonalforsamling, Stortinget. Det bragte tilstrekkelige midler til en luftvernkanon.

Den stod utstilt i Studenterlunden, men ble aldri brukt. Det var ikke akkurat forsvarsvilje som dominerte våre myndigheter, og det måtte etter hvert grove midler til for å skjule det!

UTE OG HJEMME

Av Varg I. Veum

UTVIKLINGSHJELP TIL ZIMBABWE

Zimbabwe var en gang et av Afrikas rikeste land, men det var før 1980. Nå er tilstanden i landet så ille at Norge må yte bistand til et land som har råd til å kjøpe luksustur til sitt statsoverhode til den nette sum av 200 mill. NOK. Spesielt ille virker dette på alle arbeidsløse som ikke har rett til arbeidsstønne og ikke mottar sosialstønne. Kan disse påvente en økonomisk støtte i den samme størrelse som den hr. Mugabe får?

Rhodesia var før 1980 et rikt land som ikke behøvde støtte fra omverdenen for å fungere. Hvorfor trenger landet støtte nå? Kan det være noe galt med det styresett Mugabe har innført? Under frihetskampen var Mugabe en tilhenger av et kommunistisk styresett. Er han det fortsatt? I fall ja: Hvorfor støtter Norge da landet økonomisk?

Hvorfor skal Norge som selv har økonomiske problemer, støtte rike land i Afrika? Norge må låne penger for å dekke utgiftene på statsbudsjettet. Om noen år er underskuddet så stort at vi blir nødt til å kutte i eldrepensjonen. Er det da forsvarlig å yte bistand til et land som bruker pengene fra Norge til kjøp av luksustur?

NORGE MISTER INVASJONSFORSVARET

I et foredrag i Oslo Militære Samfund har forsvarssjef Torolf Rein spådd at Norge hvis politikerne fortsetter beskjæringen av forsvarsbudsjettet, mister forsvarsevnen. Nå har DnA klart det Koht, Nygaardsvold, Gerhardsen og Monsen kjempet for i 20- og 30-årene. Faren for at vi, Norge, nok en gang vil måtte oppleve et 9. april er et faktum. Dessverre har DnA intet NS å skyld på denne gangen! Men vær sikker DnA finner sikkert noen å skyld på hvis det skulle gå galt!

HOLLYWOOD I KRIG

TVNorge viser for tiden en fjernsynsserie med denne tittelen. Serien er viet til det arbeidet regissøren Frank Capa gjorde for å få det amerikanske folk interessert i å starte krig med Tyskland. Som alle vet var ikke det amerikanske folk interessert i krigen i Europa selv om Roosevelt agiterte for USAs deltagelse. Serien viser hvordan Hollywood produserte propagandafilmer på befaling og bekostet av politikerne i Washington. I denne forbindelse er det viktig å vite at Roosevelt gikk til valg i 1940 med løfte om ikke å bringe USA inn i krigen i Europa. Dette løftet klarte han ikke å holde. Løftebrudd blant politikere er velkjent.

BISTAND TIL SØR-AFRIKA

I svenske aviser har en lest at Sør-afrikaneren Alan Boesak har underslått 1,8 mill. SEK. Dette var penger hr. Boesak mottok fra Sverige og som skulle brukes til opplysningsarbeidet i forbindelse med valget. I stedet for å bruke pengene etter giverens ønske brukte hr. Boesak pengene til å kjøpe en TV-stasjon til sin kone.

Norge bevilget også penger til hr. Boesaks virksomhet i forbindelse med valget. Hva skjedde med disse pengene? Gikk de også til samme TV-stasjon? Vi venter på norske media.

FINANSIERING AV SF

Våren 1932 avslørte Quisling som forsvarsminister, at Arbeiderpartiet var blitt finansiert av KOMINTERN og Sovjet. Den 13. oktober 1994 avslørte Aftenposten at SF og avisen Orientering ble finansiert av DDR fra 1956. Aftenposten kunne føre bevis for at ledende politikere fra SF, blant annet Knut Løfsnes, Finn Gustavsen og Berge Furre, hadde mottatt store pengebeløp for sin politiske virksomhet for DDR i Norge. Professor og politiker, Berge Furre, mange uttalelser om styret i DDR er artig lesning også i dag. Hensikten med en reise Furre foretok i DDR i 59 var, i følge Furre: "å få et sannhetsbilde av livet og utviklingen i DDR". Når skal Berge Furre gjøres ansvarlig for at han ikke så forfølgelsen folkedemokratiet i DDR bedrev? Eller var Furre like blind for overgrepene i DDR som Lie, Nordahl Grieg, Gerhardsen og DnA-politikerne var angående overgrep i Sovjet?

I DDR-statens propagandamessige tjeneste anså Furre det riktig at tvang ble brukt for at "demokratiet" skulle seire. Han anså det også riktig at enkelte mennesker ble utsatt for lidelser og at en del mennesker måtte tåle de personlige tragedier et "folkestyre" betyr. Furre opplyste ikke sine landsmenn om lidelsene og tragediene, og i dag har Furre amnesti hva angår det han den gang sa og gjorde.

DDR-staten var meget oppmerksom på Furre, men var også klar over hvilken farlig agitator han var. DDR-staten advarte sine agenter mot Furre, da hans agitatoriske evne lett kunne føre til negative utslag. Han måtte derfor styres av dem som skulle bruke ham.

Furre var hjernen bak DDR's invitasjoner til norske aviser om ferieturer til DDR. Ved å invitere redaksjonene i små aviser til DDR ville disse medvirke til å spre propaganda for staten, uttalte Furre.

STATSKUPP OG GRUNNLOVSBRUDD

Av Skallegrim

Som NS-barn ønsker jeg å gi mitt syn på stortingsvedtaket av 22. april 1938 tilkjennne. Dette vedtaket har tidligere vært behandlet i avisen, men aldri blitt omtalt av et NS-barn.

Denne dagen, 22. april 1938, vedtok Stortinget med 123 mot 27 stemmer å utvide stortingsperioden med ett år, fra tre til fire år. Begrunnelsen var blant annet de urolige tider i Europa. Stortinget fra 1936 var valgt i henhold til §§ 54 og 71 i Grunnloven, som bestemte at stortingsrepresentantene ble valgt for tre år. De hadde ikke mandat fra folket til å sitte i fire år uansett hvor urolig tilstanden var i Europa. Det var mange som protesterte mot vedtaket både i folket, blant jurister og i Stortinget selv.

Forslagsstilleren, representanten Henrik Ameln fra Bergen, protesterte mot at det sittende Storting bevilget seg selv et ekstra år. Det var ikke slik han hadde tenkt seg gjennomføringen av forslaget om utvidelse av stortingsperioden. Den konservative presse forlangte at kongen måtte ta affære mot denne ulovlige fremferd fra regjeringen Nygaardsvold. Disse protestene førte dog ikke frem. I stedet valgte stortinget å lytte til seg selv og en vag uttalelse fra stortingets byråsjef Hiortøy og en ikke juridisk begrunnelse fra samme byråsjef, denne dog skrevet etter en telefonsamtale med professor Frede Castberg. Castbergs uttalelse er dog så tvetydig at den burde ha advart byråsjefen mot å anvende den i den foreliggende sak. Den riktige framgangsmåte hadde vært å la Høyesterett uttale seg om lovligheten av å la det sittende Storting utvide sin egen mandatperiode med ett år. Dette unnlot Stortinget uvisst av hvilken grunn. Representanten

Moseid oppfordret den 10. feb. 1939 stortinget til å søke Høyesterett om råd. Dette ble etter en kort debatt forkastet mot 35 stemmer. Utenriks- og konstitusjonskomiteen var den som behandlet utvidelsen. Formann i denne komiteen var Hambro, han hadde følgende medhjelpere: ordfører Veghei og sekretær T. Anderssen-Rysst.

I Sverige som også hadde valg hvert tredje år, ble det avholdt valg høsten 1938. Svenskene så ingen grunn til å utsette valget. Danskene hadde fire års valgperiode.

Vedtaket i Stortinget var det intet å utsette på, kritikken rettet seg mot at Stortinget forlenget sin egen valgperiode med et år. Det skulle ikke vært samlet lengre enn 3 år, og latt det nye Storting etter valg i 1939 ha en periode på 4 år. Folket hadde valgt Stortinget av 1936 for en 3 års periode ikke for 4 år. Dette at Stortinget forlenget sin egen valgperiode hadde aldri skjedd i et demokratisk land før, og en må tilbake til den franske revolusjon for å finne noe lignende. Rundt omkring i landet ble det fra juridisk såvel som ikke juridisk hold protestert mot det at stortinget bevilget seg et ekstra år, men til ingen nytte. Stortinget hadde begått statskupp. At grunnlovsendringen trådte i kraft umiddelbart etter at den var blitt vedtatt er det ingen som bestrider. Det som ble stridens kjerne var at stortinget utvidet sin egen mandatperiode med ett år. I forslaget til lovendringen lå det ikke at det var den inneværende stortingsperiode som skulle utvides, men de som kom etter utvidelsen. Som begrunnelse for denne påstand er det tilstrekkelig å vise til følgende:

En utvidelse av den inneværende stortingsperiode hadde vært å la loven få tilbakevirkende kraft. Dette er

lovstridig i følge Grunnlovens paragraf 97. (Mandatperioden var i 1936 tre år).

Stortingsrepresentantene hadde en avtale med sine velgere om dette. En utvidelse av inneværende stortingsperiode var derfor også et avtalebrudd mellom velgerne og de valgte. Dette førte til rystelser i den norske juridiske grunnvoll. Stortinget hadde vært DnA behjelpelig med å gjennomføre statskupp.

Kongen skulle ha reagert på den selvtekt stortinget bedrev, hvorfor dette ikke ble gjort er ikke kjent. Det at Kongen skulle ha reagert begrunnes av Englands velkjente rettsviter Lionel Curtis slik:

"Kongen (Kongsmakten) har beholdt ansvaret for å påse at ministre og parlament ikke usurperer (*) velgernes suverenitet. Hvis ministre understøttet av parlamentet noen gang forblir i embetet etter at deres folke-mandat er utløpt, er det monarkens plikt å avskjedige dem og utnevne en regjering bundet til å utskrive et allmindeligg valg". ((*) tilraner seg makt eller rettigheter.)

Det er selvsagt mulig at Kongen overveide denne mulighet. I så fall vil dette være nedtegnet i hans kartotek, et kartotek allmennheten og historikerne ikke har fått adgang til. Hvorvidt det noen gang vil bli gitt innsyn i dette arkiv er uvisst.

Stortinget hadde tatt en avgjørelse og var ikke villig til gå tilbake på den. At den var feil og at den bygde på gale premisser betydde ikke noe for representantene, de ble sittende. Statskuppet var fullbrakt.

Et Stortingsvalg høsten 1939 ville gitt landet et annerledes sammensatt Storting enn det landet hadde. Det var hevet over tvil. Et bevis på dette er å finne i den fatalisme som hadde rådet i landet før 1936 og den kampvilje som bredte seg i befolkningen etter Russlands krig mot Finland høsten 1939. Dertil kommer selvsagt den krigen som alt hadde startet og som Quisling hadde advart mot.

Videre ville et valg høsten 1939 ført til en endring i sammensetningen av Stortinget som følge av de nye velgerne som var kommet til siden valget i 1936 i denne forbindelse tenkes på alle ungdommene som var blitt myndige og som var klar over den fare som landet sto ovenfor, og den dårlige styringen Arbeiderpartiet og de andre partiene hadde drevet i

(Forts. side 6)

DDR anså de brave SF-politikere som gode samarbeidspartnere da de var motstandere av norsk sikkerhetspolitikk, og da avisen Orientering skrev positivt om den økonomiske og politiske utvikling i Øst-Europa. DDR-agenter i Norge mente at Orientering kunne brukes til positiv påvirkning av opinionen i Norge hvis avisen fikk TILSTREKKELIG økonomisk støtte.

Derfor ble SF og avisen Orientering økonomisk støttet av DDR.

Artig er det å merke seg at SF-politikerne synes å lide av hukommelsestap angående finansieringen av partiet og avisen. KAN NOEN AV LESERNE MINNES ANDRE NORSKE POLITIKERE SOM OGSÅ HAR HATT DENNE SYKDOMMEN - AMNESI? Dette synes å være en sykdom som rammer politikere tilhørende venstresiden i norsk politikk særlig hårdt. Dette tema burde gjøres til gjenstand for en doktoravhandling. Quislings avsløringer førte til at han ble persona non grata i DnA. Fører Aftenpostens avsløringer til at avisen blir hatet av SV?

Ingen politiske partier ville eller våget å slå politisk mynt på avsløringene i 1932. Jeg håper noen gjør det nå på det Aftenposten har bragt frem i lyset.

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Ansv. redaktør:
HAKON WARENDORPH

Adresse: Postboks 3239 Elisenberg, 0208 Oslo.

Kontortider:

Tirsdag og onsdag kl. 11-15.

Telefon: 22 56 10 34.

Redaktørene treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 180,- (i omslag kr. 200,-, utland kr. 220,-).

Giro: Post 0808.51 64504. Bank 6063.0501248

Abonnement (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.

Annonser forskuddsbetalt med kr. 2,- + m.v.a. pr. spaltem.m. Minstepris kr. 100,-.

Utgiver: AS HISTORISK FORLAG

ISBN 0802-9652

Fredens engler

Det er et stadig tilbakevendende og alltid like forunderlig fenomen at mennesker i ansvarsfulle stillinger høster sine laurbær når de, tvunget av omstendighetene, omsider innser sine feilgrep og foretar seg noe fornuftig. Det gjelder ofte næringslivstopper, men oftere politikere, og oftest kanskje ledende statsmenn.

Deres feil kan være så katastrofale, deres misgrep så skjebnesvangre og deres synder så dyptgripende at et hvert lite tegn til forandringer må få positive konsekvenser. Da er det ikke lenge før priser og ordner strømmer på, og århundrets (eller mere beskjedent; årets) redningsmann eller kvinne fremfører sin takktale med fordeling av ære til dem som har stått bi. Det er en besnærende prosedyre som påvirker mange.

Norges Nobelkomite har delt ut årets fredspris. Den har selvfølgelig ikke truffet blink ofte - rett og slett fordi det ingen blik har vært. Dessverre også ofte fordi mangel på gangsyn har vært påtrengende, men i skiven har det vel som regel gått. Denne gang ser det ut - for en alminnelig iakttagere - som en regulær skivebom. Å tildele den gamle terroristekspert Arafat og hans bitre antagonist fra Israel en hederspris for fredsinnsett - av alt - det er et stivt stykke selv for norske komiteemedlemmer.

Den palestinske lederen har en kriminell løpebane som bare hans muligheter har begrenset. Uten sideblikk til rettferdighet, humanisme og anstendighet har han herjet med og drept mennesker som aldri har hatt noe med hans "krig" å gjøre. I årevis har journalister, fredsmeglere, vitenskapsmenn og ambassadefolk vært fanget, mishandlet og drept. Flykapring og bombeattentater har rystet verden, mens den nyutnevnte fredsengelen har takket sine bødler.

Hans brødre fra Israel er heller ikke kjent for å være særlig fredsøle, noe som etter hvert har gjort forholdet til pengebingene i USA svært anstrengt. Israels konsekvente øye for øye, tann for tann-strategi har vært tung å svelge, særlig når så ofte tredjemann ble rammet.

Norske diplomaters inngripen på et tidspunkt hvor situasjonen var nådd et bristepunkt for begge parter, ga en fredsprosess. Det er vi alle glade for, men det er vanskelig å se noen fred. Vi har en ubehagelig fornemmelse av at når lagrene igjen er fulle i banker og arsener, kan freden henge i en meget tynn tråd.

Under alle omstendigheter: det ser underlig ut å gi fredsprisen til kjempende som nærmest faller om av utmattelse. Skulle noen i et slikt tilfelle ha berømmelse, må det være de som så mulighetene i situasjonen.

Var den norske Nobelkomite inne på tanken om å gi Saddam Hussein fredsprisen for sin "fred" med FN?

Harald Knutson Schaanning, tidligere redaktør av Folk og Land, er gått bort i en alder av over 90 år. Vi bringer en omtale av den utrettelige kampfelle - såvel i avisen som for INO's virksomhet forøvrig - i neste nummer.

Schaanning ble bisatt i Haslum Kapell 16. november med stor deltagelse.

En overbærende vurdering

Nedenfor er gjengitt i faksimile en redaksjonell vurdering fra avisen Valdres av Folk og Land. Vårt brev til avisen i sakens anledning er også tatt med, men ikke i faksimile. Det ble nemlig refuset "fordi det har gått så lang tid siden vi trykte lederen". Forøvrig et eiendommelig argument at "tiden" skulle gjøre våre anførsler mere uaktuelle enn avisen Valdres leder. Den bygger på nokså gamle tildragelser, den også.

Vi må godta avslaget, men føyer til at "forsinkelsen" bokstavelig lå i Valdres på grunn av redaktørskifte, etc.

Vel, vel. Vi tar dette med for å vise at vi blir lagt merke til. Det er jo tross alt noe!

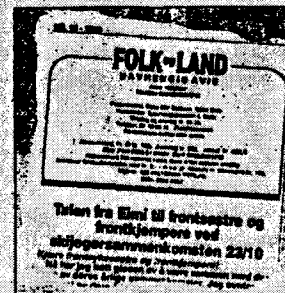
«Folk og land» — ei ufarleg NS-avis

Blant flere hundre norske publikasjoner er Folk og Land ein av dei merkelegaste. «Valdres» får den beste avisa gratis tilsendt ti gonger i året, og vi får skjemmesa ho med undring - og ei viss interesse.

Folk og Land hevdar i vasa ei uavhengig avis, utgjeve av AS Historisk forlag. Bladet har i reynda berre ein formål: Å rehabilitere dei nordmenn som under okkupasjonen 1940-45 var tyskervenlige. NS-medlemmer eller frontkjemper.

Avisa til gamal-nazistane er slett ikkje ferdig med krigen. I kvart einaste nummer er det lange artiklar om rettsoppgjøret etter krigen, om lagnaden til frontkjempane, om AI (arbeidstjenesten), om Quisling, Hitler og Hamsun. Alle bokomtaler handlar om krigen og den historiske urenen NS-medlemmene var ute for. Det få menneskene i avisar drøyer seg om nazi-effektar, krigslitteratur og etterlyste soldat-kameratar. Når gamle frontkjemparar går bort, blir dei som regel hugsa med poetiske minneord i «Folk og Land».

Kvart nummer registrerer kven som gjev «venn-gåve» til avisa. Framleis brukar hugsa NS-veteranar i boka med andre hundelapper kvart år for at «Folk og Land» skal halde fram. Somme av dei gamle nazistane har Valdres-adresse. Det er ikkje så merkeleg ettersom Valdres var ei relativt sterkt NS-distrikt både før og under krigen.

Tilten fra Bli til frontkjemper og
sluttpensjonistene ved
sluttpensjonistene 22/10

Det strulege er at «Folk og land» har overlevd i meir enn 40 år. Avisa starta før rettsoppgjøret var avslutta, og dei fleste trude gamle-nazistane var i stand til å halde elden levande så lenge. Dei fleste NS-veteranar er forlengst døde, og sjølv frontkjempane har noko skjels år og alder no.

Men den beste ettermakten etter rettsoppgjøret forsvann ikkje med dei. I dag er dei barna og til dels barnabarna som engasjerer seg på vegner av NS-familiane. Dei fortel mykje om kor brutalt rettsoppgjøret mot NS råka. Helle familjar vart ramna så alle registrerte NS-medlemmer vart straffa med opphald i arbeidsleirar, tap av stemmeretten, tap av eiendommar og generell stigmatisering. Uskuldige barn av NS-fødre - for ikkje å talt om dei såkalte tysker-ungane - stod forpørvarane for spior og

blat til langt opp i voksen alder. Dei fann ikkje noko barnvernombud i 50-års. Aviser og media våga ikkje ta opp den opplagte urenen som NS-familiane var usette for.

Mange fikk ein skjev start på livet. Fleire reiser ukvaldige vaks opp med ei sterk kjønale av å vera utasytte frå samfunnet. NS-familiane heldt stort sett saman, var varsame med å meina noko som helst overfor andre, men utvikla rettferdige og samfunnsfiendelige holdningar i sjønn kjønale.

Det ville for all del ikkje innrømme at dei hadde teke feil. Det var berre best å leg med trusler. De-ghjerrings mot samfunnet-motstandar er bakgrunnen for dei suspekt avisa «Folk og land», dei halvhemmelige veteranklubbar og liknande institusjonar.

Somme meiner det er ei skam at norske gamle-nazistane får herve til å gje ut si eiga avis.

Det er eit synspunkt vi på ingen måte kan slutte oss til. Det er ytringsfriheten i Norge, og den må sjølvstøtt og gjelde for nazistar og tidligere NS-medlemmer og. A nekte gamle-nazistane denne retten, ville vera eit svik mot dei ideane som i 1945 signa over den totalitære hitlerismen.

Dessutan er «Folk og land» ei ufarleg avis i den forstand at ho stort sett er oppklemt av å revidere den offisielle svart-kvitt-versjonen av norsk okkupasjonshistorie. Ho agiterer ikkje for nazistiske holdningar, men argumenterer sterkt for at dei faktisk var ein god del forreift og ideologiske holdningar innom NS.

Det må alle ikkje å høyre.

Redaktør
Geir Beltrussen

- Ved et lykkelig treff har jeg fått i hånden et klipp fra din avis Valdres fra 8. januar i år. Der fortelles om den avisen jeg er redaktør for, Folk og Land. Vi synes det er godt å bli omtalt. Det skjer ikke ofte på trykk, og ikke alltid så overbærende som i din avis.

Jeg tillater meg allikevel et par bemerkninger. Vi ser det ikke som spesielt belastende å bli kalt "gamal-nazister", men det er jo ikke riktig. "Nazister" var kortordet for medlemmer av Det Nasjonalsosialistiske Tyske Arbeiderparti (NSDAP). Jeg kjenner ingen NS-folk som var medlem av det partiet. Jeg nevner det fordi det fra "utbredt" hold er lagt meget arbeid i å gjøre begrepet upiselig, og det er lyktes i stor grad.

Et annet punkt er de frontkjemper som etter hvert dør. Dessverre er det ikke riktig at de blir "hugs" med patetiske minneord" uansett hvor meget de kunne fortjene det. Svært mange, kanskje de fleste NS-folk og frontkjemper har måttet leve i anonymitet på grunn av at deres muligheter for sosial omgang og deres sjanser i ervervslivet ellers ville blitt ødelagt. Det gjelder fortsatt og omfatter ektefelle og barn. Bibelens "... på tredje og fjerde ledd..." er tatt svært bokstavelig langt ut over de bibeltro kretser. Derfor ønsker de fleste

ingen omtale i F&L. Det respekterer vi og har f.eks. i min redaktørtid (5 år) bare kunnet bringe et par omtaler av frontkjemper. Noen få fremtredende NS-medlemmer har også fått nekrologer i F&L, men langt flere i andre aviser hvor deres fortid ikke har vært kjent, og ikke kunne belastes.

Til slutt: Jeg syns nok at redaktøren kunne spart seg "suspekt" i forbindelse med Folk og Land. "Mistenkkelig" er ikke det som karakteriserer avisen. Den opererer åpent. Regnskapene kan hvem som helst få se, til og med pengegaver som måtte komme inn, blir kvittert for i avisen. Med det som forlengst er klarlagt om det "urettslige" ved rettsoppgjøret, behøver vi ikke å drive med halvhemmelige veteranklubber eller "liknande institusjoner". (Hva nå det måtte være?)

Ett punkt til må jeg absolutt tilbakevise; påstanden om samfunnsfiendtlige holdninger. Tvert i mot. I den grad all utestengning har gjort det mulig, har tidligere NS-folk vært meget aktive i humanitært arbeid på alle plan. Det gjelder kultur, idrett, skolens støtte- og foreldreorganisasjoner, sameier, borettslag, fagforeninger og arbeidsgiverorganisasjoner. Det alt overveiende har vært ubetalte og arbeidskrevende oppgaver som har fordret lojal og engasjert holdning til det norske samfunnet. Vår glede

over gode norske prestasjoner i kunst, vitenskap og sport har vært like stor som noen annens. Vår sorg over nedgang i økonomi og sysselsetting etc. har vært minst like stor som hos andre ansvarsbevisste nordmenn.

Vi og vår avis er sjølvstøtt ikke farlige, ikke for andre enn trollene. De som sprekker når lyset gjør det mulig å se sannheten.

Med beste hilsning
Hakon Warendorph

Bamble - 3. sept...

(Forts. fra side 4)

varden, på et norsk fjell med vid utsikt til havet. Og østenfor og sønnenfor havet der kjempet de og falt.

ÆRE VÆRE VÅRE
FALNE KAMERATER!

Rettelse:

Minnetten i Ungarn

I nr. 7 hadde vi en omtale av minnetten for Btl. Norge. Et feil postgironr. var dessverre oppgitt i forbindelse med en anmodning om støtte til vedlikeholdet. Det riktige er:

Amund Enger,
Postgiro 0803.2014330
Boks 79, 1335 Snarøya.

Bamble - 3. sept. 1994

Arnfinn Vik's tale til kamper og venner

For store deler av vår klode er dette og neste år de store jubileers periode. Hendelser som knytter seg til minnene om den store krigen, skal gjenoppleves og hyldes. På vår side hendte det også i den perioden en rekke avgjørende ting, men ikke akkurat av det gledelige slaget.

I morgen for femti år siden kapitulerte Finland, og våre styrker måtte trekke seg ut og starte på den lange marsjen hjem. I slike situasjoner er ikke vegen lang fra venn til fiende. Egentlig var vår holdning overbærenhet til vårt slagne broderfolk. En realistisk vurdering tvang dem til handlinger de aller helst ville unngått. Vi kunne ikke like det, men forsto det.

Samtidig kjempet våre venner i "Regimentet" på andre siden av Finskebukten noen av de hardeste kamper vest for Narva ved Kinderheim. 26. september begynte tilbaketrekningen til Kurland. Russerne var for sterke, og omringelser truet. I Kurland holdt man ut til januar 1945. Da ble de skipet ut til Stettin, for deretter å bli satt inn i Pommern.

"Wiking" befant seg mere eller mindre nyoppsatt sammen med andre SS-divisjoner nord for Warszawa og truet russerne østenfor slik at de foreløpig holdt seg i ro.

1. bataljon "Norge" var også nyoppsatt da de ved juletid ble overført til "Wiking" i Budapestområdet. Den 11. september omkom våre norske sykesøstre under et bombeangrep på et sykehus i Wien.

Alle disse steder kjempet våre kamerater trofast til det siste.

Alle våre falne hedres best av sine nærmeste, av slekt og venner - og ikke minst av dem de kjempet sammen med. Det er vi det, vi som er samlet her i dag. Heldigvis ble ikke alt ra-

sert under skjendingen her. Det viktigste kan de aldri få tatt fra oss: Minnene og ærbødigheten for de offer våre kamerater i unge år ga for at vi i de kommende kamper, men også i senere trengselsår kunne bære hodene høyt.

Ønskene om varige minner for våre falne kamerater har resultert i blant annet:

* Steinen til minne om de falne på Kaprolat - Hasselmann og andre kamper i Karelen. På 50-årsdagen for denne tragedien kunne Helge N. Wiig ærefullt avslutte sitt mangeårige arbeide for å få dette fullført.

* På Kinderheim har flamske frivillige reist en støtte hvor også nordmenn er nevnt.

* I Syd-Ukraina, på kirgskirkegården Uspenskaia, er det reist et kors til minne om bl.a. falne fra divisjon Wiking.

* Våre sykesøstre får hvert år behørig honnør på kirkegården hvor de hviler i Wien.

* I Ungarn er det reist et minnesmerke over falne fra Wiking og 1. bat. "Norge".

* Dessuten arbeides det med minnesmerker ved Narva og Krasnoie Selo.

Noe er rent norsk og noe i samarbeide med andre. Den største godviljen møter vi faktisk i øst.

I Norge har vi ett samlende sted, og det er her i Bamble. En av initiativtakerne her var Ole Brunæs. I dag minnes vi særlig Ole og Roy. Roy kom med ideen, og Ole og flere bet på - og så stod varden der. Den er det sentrale; det minnested som samler alle front søstre og frontkjempere. Varden er uten navn på dem som falt, navnene finnes andre steder, men allikevel favner den alle våre kamerater, kjente og ukjente.

Ikke vet vi hvor alle våre kamerater ligger begravet. Men i våre hjerter hviler de her ved (Forts. side 3)

Det var dengang det...

AFTENPOSTEN 10/6 1940:

Vestmaktene trakk tilbake alle sine tropper fra Nord-Norge og etterlot en dårlig utstyrt norsk styrke som måtte kapitulere.

Leder samme dag:

Den norske hær, som på den måten måtte igjen ble latt i stikken

har deretter selv sagt kapitulert. Annet kunne den jo ikke gjøre, da således hele Norge nå er okkupert av Tyskland, vil forholdet mellom Norge og den okkuperende makt trede inn i andre former enn hittil, hvor den ene del av landet har vært ok-

kupert og den annen del i krig med Tyskland. Initiativet til den for vårt land best mulige ordning må nå ligge i kongens hånd. Såvidt vi forstår er det ennå anledning for ham til å medvirke aktivt til landets beste og så under de nye tingenes tilstand.

AFTENPOSTEN 14/6 1940:

Vår situasjon:

Etter at kapitulasjonen i Nord-Norge nå er tilendebrakt er der oppstått følgende situasjon:

1. Hele landet er okkupert og dette okkuperte Norge befinner seg altså ikke lenger i krig med Tyskland.

2. Kongen, som har tatt opphold i London - eller regjeringen i Statsråd - har besluttet at Norge allikevel fortsetter krigen på de alliertes side.

3. De i London værende nor-

ske statsråder kan ikke bestyre sine departementer her hjemme og er altså ute av stand til å skjøtte sine embeder, slik som grunnloven forudsetter og folkets dagsinteresser krever i det okkuperte Norge.

4. Befolkningen i det okkuperte område er altså i realiteten uten en utøvende makt og uten konstitusjonelt ansvarlig og administrativ regjering. Det sier seg selv at vi gjennom disse handlinger og ved at kongen

har forlatt folket er kommet i en meget vanskelig situasjon, som - etter hva vi har grunn til å tro - neppe kan la seg opprettholde overfor okkupasjonsmakten. Man må vel gå ut fra at denne situasjon nå overveies av de norske myndigheter og de politiske partiledere som befinner seg i landet og at de forsøker å finne en løsning som best mulig trykker det norske folks interesser og vår nasjonale selvstendighet i fremtiden.

LOFOTPOSTEN 18/6 1940:

Bombingen av våre byer

Det tyngste øieblikk i vår nasjons liv var da vi måtte strekke våben og opgi kampen for friheten. Men slik som situasjonen hadde utviklet sig, var det ingen vei forbi. Det var efter moden overveielse av konge og regjering, og efter forslag av den militære overkommando at fiendtlighetene blev innstillet. Til tross for at Nord-Norge var ubeseiret fant våre statsmyndigheter at krigen måtte opphøre da våre allierte måtte samle alle sine stridskrefter på Vestfronten til storoppgjøret der, og en fortsatt krig i Norge vilde føre til en hensiktsløs og meningsløs ødeleggelse av menneskeliv og materielle verdier. Detsom var igjen

måtte reddes. Bombingen av våre byer og den redsel den skapte måtte komme. Opstilte nerver og forskremte sinn måtte komme til ro igjen. Kapitulasjonen var en bitter og forsmædelig, men hård nødvendighet. - Norge hadde gjort sitt. Vi kan trygt møte historiens dom.

Men bombingen av våre byer er allikevel ikke opphørt. Nu er det engelskmennene som besørger den. Flere steder har vært angrepet, således Bergen, hvor store verdier allerede er ødelagt. Også i Trondheim er det stadig uro. Det sies at Bodø også har vært angrepet, men det har vi i formiddag ikke kunnet få bekrefte.

Det sier seg selv at vi ikke kan se på denne nye opplussing

av luftkrigen med noen glede. Vet ikke engelskmennene hvorfor Norge kapitulerte så bør vår regjering, som nu sitter i London, gi nødvendige informasjon på rette hold og henstille at bombingen av våre byer opphører. Den har ingen militær hensikt. Den går utelukkende ut over Norge, dets befolkning og dets materielle verdier. Når England ikke fant å kunne yde en hjelp som skapte visse muligheter for vårt land, så er heller ikke disse spredte bombetokter til noen nytte.

Frankrike kapitulerte for å spare ytterligere tap av menneskeliv og verdier. Norge gjorde det samme. La oss nu få beholde det vi har. Det er sannelig ødelagt nok.

LOFOTPOSTEN 19/6 1940:

Selv sagt

Det skulle være selv sagt og selvnlysende, at nordmenn over alt i det nu besatte Nord-Norge opfører sig verdig og aktsomt og ikke i tankeløshet virker utfordrende like overfor de tyske myndigheter eller tyskerne i det hele tatt.

Nord-Norge blev overgitt for at landsdelen ikke skulde bli

utsatt for total ødeleggelse ved bombing og hærsettelse.

Derav følger igjen, at befolkningen, stor og liten, under alle omstendigheter heller ikke gir leilighet til optrin som av tyskerne kan opfattes som demonstrasjon eller utfordring.

Ut fra sin opfatning og forutsetninger må da tyskerne ta represalier, skriver Tromsø.

For det første tjener den slags nu, når landet er overgitt, intet som helst fornuftig formål. Det kan bare føre store ulykker over en helt uskyldig befolkning.

Foreta derfor ingen ting i uoverveiet tankeløshet.

Snakk minst mulig og si og gjør ingen ting uoverveiet.

ARBEIDERBLADET 15/7 1940:

Merkelig tale av Hambro i New York

Tidligere Stortingsrepresentant Hambro som er kommet til New York fra Montreal har overfor New York Times avgitt en erklæring som viser, at den tidligere norske regjering ventet at Norge skulle bli besatt av Vestmaktene eller ihvertfall ikke ville gjøre noen motstand mot en innmarsj av

Vestmaktens tropper. Det var en omstendighet som særlig bidro til at Norges skjebne ble så fort beseglet, erklærte Hambro, og det var at den norske kystvakt p.g.a. mørket natt til 9. april ikke kunne se om de skib som samtidig kom tilsyne utenfor alle viktige punkter på kysten vår var franske, britiske eller tyske. I Kristiansand hadde sjefen for troppene der fått

et siffertelegram om at franske og britiske torpedojagere ville komme dit. Da derfor tyske torpedojagere senere løp inn på havna, ble det i samsvar med instruksjonen ikke skutt fordi man trodde det var franske.

(Hvem sendte dette telegram? Var det Hambro? Stortinget hadde forsikret det norske folk om at de skulle følge en streng nøytral linje!)

Det originale hjørnet

FREDSPRIS-EKKO

Når knivene blir sløve
og pengebingen tom
da "freder" man på prøve
og alle later som
at fred er dog det beste
og ingen mere vil
ta livet av sin neste,
men være god og snill.

HaWa

En stemningsrapport Amandaprisen og Gunnar på Mo

Av Ole Seierstad

I anledning artiklen om Berggrav og folkedømmen i nummer 7 og 8 har Roy Bach funnet frem fra sine gjemmer et dikt av Kåre Børresen, forfattet på Fredriksten Festning før jul i 1945. Kvintessensen av våre følelser den gang og diktets innhold ligger i det nedstående, første verset. Roy Bach skriver:

Vedlagte dikt ble skrevet i 1945 før jul, dengang prestene og ikke minst Berggrav drev sin hatkampanje i landet.

I Halden skrek sogneprest Ole B. Meyer fra kirketrappen under arrestasjonene av NS-folk; Nå kan dere spytte på dem, osv. Meyer var senere i Grønland Kirke.

I Halden som andre steder meldte NS-fangene seg ut av statskirken i ganske store antall.

Av alle ondskapsfulle mennesker var jo prestene de verste.

Dette diktet "Stryk meg!" var egentlig tilegnet dem alle.

STRYK MEG!

*Stryk meg av listen i statens kirke!
Hører du prest, du har sveket ditt kall.
Prøv ikke lenger lure og lirke!
Tror du har seiret - men dypt er ditt fall.
Glemt har du Kristi kjærlighetslære
for ussel makt og egen ære!*

Heller ikke venstre-siden var fornøyd!

Einar Gerhardsen meldte seg i 1918 ut av statskirken fordi kirken hadde bedt for de hvites (i motsetning til de røde kom-

munistenes) seier i borgerkrigen i Finland.

(Uttalt av Rune Gerhardsen i TV2 den 1. mai 1994.)

Fra jøzismens saga

Av O. Nygaard

24. mai 1945 smelte 68-årige advokat Brøgger (en nær slektning av Niels Chr. Brøgger, omskrevet i F&L nr. 7-94) til i Aftenposten: "Knut Hamsun er landsforræder". Modige ord i en advokats munn. Hamsun ble i Herredsretten, av fagdommeren, ikke dømt for landsforræderi.

Advokaten skrev: "Hamsun

har kritisert Hjemmefronten, som er beundret over hele verden." Oi, oi! For et massivt vitneprov! Skryt. Typisk jøzisme.

Det ble Hamsun, gamle mannens lodd å gå den tunge vei til rikskommissær Terboven og be om nåde for nordmenn - hvis liv hang i en tynn tråd. Hamsun reddet dem!

Hvor mange nordmenns liv har advokat Brøgger reddet? Storsnuten!

Å du store mi, vet dere hva, nå er Gunnar på Mo blitt neger! Han ble det under den avsluttende finalen i forbindelse med utdelingen av Amandaprisen nå i år. Det var da en rekke av Prøisens kjære og kjente sanger ble sunget, - og da kom han, Gunnar på Mo. En liten kjekkas av en afrikaner, som kretset omkring henne, hoppet og vred seg med armer og bein og Gud vet hva. Og en kantete sixpence-lue øverst oppe.

Da jeg var unggutt klekket vi selv ut kyllinger her på gården. Etter at hanekyllingene var blitt så store at de begynte å få interesse for sine jevnaldrende hanekyllinger, bruste de med fjærene og vrikket seg rundt den utkårede hanefrøken. Slik som den afrikanske "beileren" på TV's Amanda-kveld. Nå var jo ungdomsopplevelsen fra mellomkrigstiden, og hanekyllingene var jo vanligvis hvite den gangen, - men tidene forandrer seg.

Det er så typisk. Hvis man ser på TV eller hører på radio med et åpent sinn, og ikke går på åndelig "tomgang", så merker man hvordan disse media gjennom små, bevisste detaljer flattet inn et program, virkende som uskyldige selvfølgheligheter, systematisk manipulerer den norske folkesjelen inni det fargerike f... skap.

Alf Prøisen's Gunnar på Mo forbinder jeg med en attraktiv odelsgutt innenfor den bondekultur som han nå engang hentet sitt stoff fra. Å plassere Afrika i dette miljøet er en forfalskning, og et sjofelt bakholdsangrep på norsk bondekultur. Men her har vi vel også en sammenheng. For det kan

vel ikke stikkes under stolen at den norske bondekulturen er noe av det mest nasjonale vi har, og ganske sikkert en torn i øyet på våre kulturradikale superinternasjonalister med rester av rødmaling innenfor et prikkfritt antrekk med design etter dagens behov. Og det er vel ikke å ta for hardt i når man tør hevde at bygdekulturen med sine nasjonale åndsverdier blir den mest seiglivet når det gjelder avviklingen av den norske nasjon. For den kommer. Riktignok er mange nordmenn blåøydde ennå - både i sinn og skinn - men med den politikk som føres i dag, og den befolkningsseksplasjon som vi er vitne til, blir 4 mill., som tidligere fungerte som en etnisk og kulturell enhet, bare en oppkutta "Beatepotet" i den internasjonale "lapskausgryta".

Vi har en urbefolkning her i landet. Vi har samene, som sammen med den øvrige urbefolkning i verden kjemper for sin etniske og kulturelle egenart, - og ære være dem for det. Så er det så meget mere som et paradoks at de samme folk som innenfor sin egen nasjon kaller en slik innstilling for rasisme, godkjenner og oppmuntrer denne når det gjelder urbefolkningen. Eller - har det noe å gjøre med det at de betrakter dem som "ufarlige fossiler", interessante museumsgjenstander i den menneskelige biologiske utvikling. En utvikling der individet som en del av naturen har vært en grunnleggende faktor, mens det kollektive var et midde for det samme individstryggeeksistens innenfor et homogent sosialt fellesskap.

Det er her enkeltmenneskets identifiseringsbehov har sin

grobunn, og det er et behov som vi ikke skal "knipse" av hvis vi ønsker harmoniske individer i et samfunn. Det behøver ikke være bevisst, men et samfunn som ikke imøtekommer dette primærbehovet, ignorerer noe av menneskets fundamentale støpning, - og "de é fali de". Det å kunne ha noe felles å kjenne at jeg har del i noe som en annen i fellesskapet gjør. Hva med publikumet på våre idrettsarenaer? Hvis vi i vårt intellektuelle overmott "ferniserer" det opprinnelige i oss selv, og ikke kaller en spade for en spade, da stikker vi kniver i vår egen menneskelige støpning, - som igjen fører til alle de abnormiteter som dagens samfunn fremviser.

Jeg har ikke noe imot vår venn, negeren, som tror han kan være Gunnar på Mo. Han må bare ikke forgripe seg på en kultur som jeg har vært med på å bygge opp, - og som er min! En kultur trenger også et immunforsvar for å leve videre. Og i denne relasjon må han avvises som et fremmedelement. Å føre sin egen kultur videre der han hører hjemme, - det er det han skal! Da skal jeg være den første til å respektere hans etniske og kulturelle egenart. Men jeg vil ha et trygt ståpunkt på min egen jord i min egen kultur, og på det grunnlaget er jeg åpen for kommunikasjon med hvem det skal være på denne kloden som vi mennesker er så flinke til å mishandle. Men jeg vil ha noe å være stolt av uten å skulle nedvurdere andre, - noe som er mitt! Vil du?

Jeg regner ikke med å få dette innlegg inn i Deres avis, Dagbladet, for skulle det skje, (Forts. side 6)

MÅNEDENS PERNILLE:

Hvem vet for hvilken gang siden 1945 det igjen raser en Hamsun-feide i landet vårt. Eller kanskje det er riktigere å si at den har vart siden den herostratisk berømte psykiater Langfeldt åndelig torturerte dikteren.

Denne gang er det en med-søster som både er cand. philol. og cand. theol ved navn Ingrid E. Wergeland som er opphavet til en ny oppblussing av feiden.

Hun har hentet fram nye våpen, og rykker i felten med det argument at Hamsun allerede var nazist den gang han debuterte som dikter.

I en kronikk i Aftenposten 19/8 skriver hun:

"Det er hevet over tvil at Hamsun var tilhenger av nazistisk ideologi hele sitt liv," og av kronikken forøvrig går det frem at alle Hamsun's verker "oser" (min betegnelse) av nazisme.

Dette er interessant, for konklusjonen må jo være den at Hamsun har vært opphavet til nazismen - eller nasjonal-socialismen som den het før den odiøst belastede betegnelsen ble tatt i bruk etter 1945.

Jeg har konferert med mitt konversasjonsleksikon og her lest meg til at de fleste av Hamsun's romaner kom ut før han fikk Nobelprisen i 1920. Samme leksikon kan fortelle at det var i samme år at Hitler dannet det

nasjonaalsosialistiske partiet og at "Meim Kampf", som vel kan betegnes som "Nasjonal-socialismens bibel" først så dagens lys i 1923. Så det var vel gjennom lesning av Hamsun's verker at Hitler utformet sin ideologi.

Nå er det meg revnende likegyldig når jeg en sjelden gang leser en roman hvilken politisk avskygning forfatteren tilhører, bare boken er god. Men en annen konklusjon må jo være at man for fremtiden bør spørre bokhandleren om forfatterens politiske tilhørighet før man kjøper boken, så man unngår å bli påvirket.

I Dagbladet 3/10 kommer så en professor ved navn Atle Kitt-

ang, Hamsun til unnsetning. I et debattinnlegg med overskrift "Influensa på norsk - Hamsun og nazismen" skriver han blant annet:

"At Hamsun støtta tyskarane mot engelskmennene i 1940 som i 1914, og dermed havna "på feil side" er et faktum. Men er det nazisme?"

Og her er det at jeg forlater debattantene og stiller spørsmålet: Var Nasjonal Samling en nazistisk bevegelse?

Jeg har lest Nasjonal Samling's program og er ikke istand til å finne voldelige tanker eller alt hva som idag betegnes som nazisme i det. Slagordet "Fellesnyttens fremfor egennytt". "Vi var et rike, vi skal

bli et folk" var kanskje utopiske, men jeg kan ikke se annet enn at det er vakre tanker, ja, langt vakrere enn den sosialismen vi møter idag. Jeg skal ikke utdype dette nærmere, men det var i alle fall ikke inntektene som var drivkraften, men hellig overbevisning og entusiasme for å redde landet gjennom okkupasjonsårene.

Og ett er sikkert: de var ikke nazister i den odiøse og belastede betydning som legges i betegnelsen idag. Ordet "gamle nazister" kan de bære med stolthet.

Deres "forbrytelse" besto i å tenke anderledes, ja, jeg tror jeg vil si: "enn det som var tillatt".

REFLEKSJONER

Statskupp og ...

(Forts. fra side 2)

de foregående 3 år. Landet var inne i en identitetskrisen våren, sommeren og høsten 1939. Dette som følge av at Stortinget hadde lagt landet åpent for en fiende uansett hvor han kom fra. Landets ungdom var blitt påvirket av frihetskampen i Spania og den sovjetiske propaganda som var blitt drevet av kommunister og andre. Arbeiderpartiet hadde latt Trotski drive sin politikk fra det asyl han hadde blitt gitt. Et asyl han hadde fått under løfte om at han ikke skulle drive politisk virksomhet.

Lenge før 9. april 1940 sendte NS Ungdomsfylking ut et flyveblad med overskrift "Statskupp". Her står det blant annet:

"Det sittende storting er valgt for perioden 1936-39 og har ikke fullmakt fra velgerne til å sitte lengere. Det har nu bevilget seg selv et jubelår og blitt sittende i fire år til 1940. Dette er ikke folkestyre. Deter å umyndiggjøre folket. Det er et statskupp.

Stortinget 1939-40 har valgt seg selv. Det er ikke valgt av det norske folk. Det er grunnlovsstridig".

I Dagbladet for 24.01.46 finner en på lederplass følgende om statskuppet:

"Ved et kupp bak ryggen på velgerne, lovbestemte stortingsmennene i 1938, at stortingstiden skulle forlenges fra 3 til 4 år. Hadde det vært folkeavstemning ville det ikke blitt grunnlovsflertall, ikke simpelt flertall engang".

Hva er så følgene av stortingsvedtaket om å utvide mandatperioden med ett år: Jo, alle lover og vedtak gjort etter 1. januar 1940 og før valget i 1945 er ugyldige og ikke bindende for folket! Dette er en av grunnene til at det ikke har vært mulig å få en samfunnsdebatt om dette nå i ettertid av krigen. Ikke en gang historikeren H.F. Dahl våget å ta opp dette tema til diskusjon i sitt store verk om Quisling, utgitt av Aschehoug høsten 1991. I Juridiske kretser er dette et utdebattert tema, men det er ikke brakt til offentligheten på grunn av de konsekvenser det vil ha for samfunnet og folket.

I den forbindelse er det viktig å se hva h.r.adv. Finn R. Schjødt skriver i Dagbladet 28.01.1939:

Efter 1. januar 1940 vil enhver borger kunne henvende seg til domstolene med påstand om at en lov eller beslutning ikke er vedtatt av et rettmessig valgt storting, og derfor er grunnlovsstridig og en nullitet. -

De som søker domstolene på dette grunnlag vil kunne resonnerer omtrent slik: "De menn som for tiden holder Stortingsbygningen besatt er ikke valgte representanter forsynt med folkets fullmakt lenger enn til 31. desember 1939. Fra 1. januar 1940 er de bare å anse som en politisk junta som sig imellom er blitt enige om å fungere som Storting. Da de ikke har noen fullmakt fra folket kan de ikke gi gyldige lover, skattebeslutninger etc. Se grunnloven paragraf 49 - Det vil ikke være forsiktig politikk å gå ut fra at Høiestrett ubetinget vil forkaste dette resonnement. En samlet gjennomlesning av grunnlovens paragrafer 49, 54, 64, 97 er tvert imot skikket til å fremkalle tvil. Det er nok så at domstolene ikke kan prøve lovligheten av stortingsrepresentantenes fullmakter når de møter frem etter nytt valg (grl. paragraf 64). Men det følger ikke av dette at stortingsmennene ukontrollert kan påtegne sine fullmakter en forlengelse som folket i valg ikke har gitt dem.

Det som skjedde i stortinget 22. april 1938, realitetsbehandlingen av grunnlovsendringen om utvidelse av tingperioden, var de første synbare følger Norge fikk av å ha en regjering utgått fra et revolusjonært parti! Dessverre skulle landet og folket få mange overraskelser etter dette fra den sittende regjering, overraskelser folket og landet ikke har greid å motta og reise seg fra eller rette på konsekvensene av. Med ett var nemlig rettstaten opphørt å eksistere - Norge var blitt en stat uten et lovlig styre. Var det dette som betydde å tilhøre Sovjet-Norge?

At prof. dr. juris Jon Skeie i et brev til Undersøkelsskomisjonen av 1945 sier at vedtaket av 5. april 1938, det samme som vedtaket av 22. april samme år, er ulovlig, bekrefter bare de påstander som er kommet frem i dette innlegget. Forøvrig henvises til en artikkel i Folk og Land nr. 9 fra 1990.

Et fyndord i denne forbindelse kan være å hente hos den fordums stortingspresidenten, Hambro, som har uttalt at: "det kommer tider i en nasjons liv da oppgavene er større enn de som er satt til å løse dem; la dette være deres unnskyldning, la det også være deres dom!"

Amandaprisen ...

(Forts. fra side 5)

så er det et unntak som bare bekrefter regelen. I et autoritært samfunn vedkjenner man seg at det foreligger sensur. I et samfunn som vårt blir sensu-

"Ukjent" forfatter

Willy Ustad heter en forfatter hvis produksjon ikke er vist synderlig interesse av kultureliten. Hans produksjon, hvorav serien "4 søsken" utgjør 14 bøker, er da også kommet i henimot 1 million eksemplarer. Vi gjør våre lesere oppmerksom på forfatteren først og fremst fordi han skriver med en innlevelsesevne og nærhet til stoffet som imponerer. Det er en vederkvæelse å lese menneskeskildringer fri for kvasi-psykologi.

Bøkene omhandler også tema som vil ha spesiell interesse for F&L's lesere. Det er okkupasjonstidens og etterkrigstidens voldsomme innvirkning på norske mennesker, som helst også skulle være medmennesker i den tiden, det handler om.

I en introduksjon skriver Ustad i anledning en av bøkene, "Tyskertøs": "Argskapen

tok meg, skulle da ingen skrive bøker med en hovedperson blant de par tusen kvinnene som ble satt bak piggråden etter krigen, uten å være dømt for noe som helst?"

Samme sted skriver han om sin hovedperson. "Lea bærer handlingen i de første bøkene, liten og kuert, men med en voksende bevissthet om sitt eget verd. Hun minner lite om en heltinne, på det tradisjonelle viset. Lea minner om en løvetann, som strekker et snauklipt hode mot solen og presser seg gjennom asfalten i trassig leting etter livet. Jeg håper leseren blir like glad i Lea som jeg er.

Under jakten på stoff møtte jeg Lea, møtte henne i mange kvinner i syttiårsalderen, i deres minner.

Jo, hun har fortjent det."

Bøkene utgis av Bladkompaniet.

FORSONING

Av Skallegrim

Kjære Trygve Engen!

Vi er ikke uenige, du og jeg, i dette spørsmålet! Jeg mener at vi, NS-barna, bør få tilbake de pengene jøssingene tok fra våre foreldre hvis vi, barna, skal forsones oss!

Forsoningen er ikke på salg selv om jeg mener at det skal koste staten å få forsoning med oss. Jeg krever bare at familiens verdier blir tilbakeført til oss. Dere, våre foreldre, vil nok aldri få tilbake pengene! Vi kan kreve dem og bør kreve dem!

Hvorfor tilgi alt? Dere har

intet forbrutt!!! Heller ikke vi! Skal vi la uretten skje? Eller skal vi la Øverlands ord skje fyllest?

Kjære Trygve, min far snakket alltid om deg, derfor føler jeg at jeg kjenner deg. Derfor tillater jeg meg å si dette til deg. Dere må gjerne tilgi med det eneste krav at dere skal unngå å bli omtalt som landsvikere. Jeg krever på vegne av barna en aktiv ytelse fra samfunnet. Et samfunn som fratok oss gård, grunn og penger da de dømte dere til solidarisk å betale penger til staten, for dens egne forsømmelser.

det lysner i øst ..."

Men en ting er i alle fall sikkert, at den generasjon som har dratt med seg den nasjonale arvesynd ved tid og stunder, sier takk for seg. Inndoktrinering gjennom skoleverk, media m.v. kan dere jo fra før. Den nye generasjon er reddet. Og, - dere kan puste lettet ut.

Men jeg går og tenker på at det dere driver med kan ha boomerangen's egenskaper. Jeg tror det.

(Innlegget avvist i Dagbladet p.g.a. plassmangel.)

Olaf Gulbrandsen og NS

Signaturen Skallegrim forteller at NS-folk ble meget godt mottatt i familien Gulbrandsens hjem i Tyskland også etter krigen, og ikke minst ble "NS-barn" tatt vel vare på, noe han

Hvem har skylden ...

(Forts. fra side 8)

mel forsvarsfiende, som i følge Arbeiderbladet for 9. mars 1928 har vært vant til å rusle inn og ut av fengslet for arbeidersaken (spredning av antimilitære skrifter til soldatene).

De som i tinget representerer formuften har gjentatte ganger krevet rekrutten fjernet og erstattet med en fagmann - en av landets dyktigste og mest erfarne offiserer, men regjeringssjefen og arbeiderpartirepresentantene i Stortinget holder krampaktig på rekrutten. - De har altså ennå intet lært av krigen.

På grunn av altfor sen mobilisering fikk tyskerne god tid til å tømme alle våre depoter og andre lager for alt vi hadde av bekledning, utrustning og beväpning for vår hær. Nå mangler vi alt.

Vi har en felles grense mot Russland på antagelige 20 mil. På sin side av grensen kan russerne samle alle de tropper og alt det krigsmateriell de ønsker.

Russerne har allerede ferdig 2 000 undervannsbåter og andre båter, som skal anvendes i Atlanterhavet og Nordsjøen m.fl. steder. Selv har de ingen isfrie havner, men på norskekysten finner man dem.

Når det passer russerne kan de ta Norge i et glefs, da vi intet har å stå imot med til hjelpen engang kommer. Hvis det forsøkes å få russerne ut igjen, så er det håpløst, og det vil føre til at alle byer bombes i grus og vi blir deportert til Russland i likhet med så mange andre småstater, som russerne har tatt seg av.

Selv om vi unngår denne forferdelige skjebne så ser det også ellers nokså håpløst ut. Vår forsvarsberedskap og vår økonomi er undergravet. Landet er nedsoekt i gjeld, så når denne skal betales om kun avdragsvis, så blir det neppe noe igjen til alderdomspensjoner og trygder.

Major Langeland skriver i sin bok ("Dømmer ikke"): "Det må dog være en grense for det lavmål av forstand vi venter å finne hos ledende menn."

Flere av de nåværende makt-haveres sønner og nærmeste familie er anbrakt i våre legasjoner i utlandet til fortrenghet for bedre kvalifiserte. - Flere av disse stillinger mener man er overflødige. - Videre er 7 fyl-

kesmenn med partiboka som til dels oppveier manglende kvalifikasjoner, blitt utnevnt. Hertil kommer en hel del andre ansettelser i viktige embeter hvor bedre kvalifiserte søkere ble forbigått, da de ikke hadde sørget for å skaffe seg partiboka. Rådmann Hartmann og ordf. Trygve Nilsen i Oslo hjalp tyskerne med 200 mann på Fornebo mens vi var i krig med tyskerne, så tyskerne ble i stand til å bombe våre gutter, som var så slemme mot tyskerne. Guttene skjøt ned hundrevis tyskere daglig. - Straffelovens paragraf 86 bestemmer fengsel inntil på livstid for den som bistår fienden, som vi er i krig med, men justisministeren må ha glemt denne paragraf, for Hartmann ble for god nasjonal holdning dekorert og fikk plass ved Kongens rådsbord, og Nilsen ble forfremmet til Rådman i Oslo.

Ordfører Skjånes, Trondheim, hjalp samtidig tyskerne med hele 2000 mann til å lage flyplass på Værnes - likeledes for å bombe våre avdelinger, som holdt på å gjøre kål på tyskerne. Tyskerne hadde som nevnt altfor små styrker og disse minket stygt for hver gang de kom for nær de norske blinkskyttene. Da en hel del av våre gutter var falt måtte de gjenlevende gi opp. Også i dette til-

felle lot justisminister Gundersen vår straffelov sove og utnevnte Skjånes til fylkesmann for denne sin utmerkede nasjonale holdning.

I disse for landet så vanskelige og farlige tider må det være en forbrytelse mot fedrelandet å sende de menn til Stortinget, som ved sine handlinger har vist at de på langt nær har rukket opp til det minste mål av (politisk) forstand som man må forlange av menn i storting og regjering.

Med min 70 års erfaring som lønnsinntaker mener jeg å kunne si til arbeiderne at dette valgår bør man ikke la seg ljuge full med fagre løfter, som aldri blir holdt. Skal man ha ringeste håp om å redde landet etter at disse politiske undermålere så grundig har ødelagt det, så må det denne gang sendes de dyktigste, mest praktiske menn vi har. Det må sendes menn som har vilje og evne til å reise landet igjen. Send for all del ikke menn som bare tenker på egen løpebane og gir pokker i landet og dets folk.

Om æresordet...

(Forts. fra side 1)

slik? I den listen han sendte 27. juni til forbindelsesoffiseren rittmester Goertz, forekommer

navn på offiserer som senere meldte seg til tjeneste i England eller i Sverige, tross æresord. Det er kjent at en offiser som ble innkalt til England nektet fordi han hadde avgitt æresord.

Ingen av dem som avga æresord ble etterpå anklaget for pliktbrudd eller landssvik. Regjeringen stilte offiserene fritt.

Det foreligger et brev, eller utkast til et brev, fra Ruge til Høyesterett. Han ber om Høyesteretts vurdering og trekker frem Landkriksreglementets art 10. Der heter det bl.a. at et lands regjering ikke kan kreve at en offiser som har gitt æresord, skal gjøre krigstjeneste tross æresordet. Brevet er daterert 27. juni.

Ruge forteller selv i sin bok Feltoget at tyskerne ikke tillot at han innhentet Høyesteretts uttalelse, heller ikke melding til legasjonen i Stockholm. Dit skrev han allikevel. Jeg tillot meg derfor å spørre Høyesterett om et brev fra Ruge var kommet dit.

Svaret fra Høyesteretts kontor av 12 okt. 1994 sier bl.a.:

- Hvis Høyesterett hadde mottatt et slikt brev, ville det vært naturlig at de spørsmål brevet reiser, hadde vært drøftet av alle dommerne i et "fellesmøte".

Noe protokollert fra et slikt deliberasjonsmøte finnes ikke. - Hvis et slikt brev var kommet til høyesterett er det vanskelig å tro at det ikke ble besvart.

Sikkert riktig.

I dag er det ikke tillatt å gi slikt æresord for å unngå krigsfangenskap. Situasjonen forandret seg fra kapitulasjonen 10. juni 1940 i krigsårene etterpå. Men det er kanskje noe gammeldags å beklage at flere av dem som ga æresord gikk fra det og at regjeringen så bort fra det. O tempora, o mores!

Erklæring på tro og ...

(Forts. fra side 1)

under eller ingen. Jeg bad derfor den tyske overkommando om å få saken utsatt slik at Høyesterett kunne få gi en betenkning om hvorvidt det var overensstemmende med offiserenes tjenesteplikt å skrive under en slik erklæring. Denne Høyesteretts betenkning ville så bli bindende for samtlige offiserer uansett om de allerede hadde skrevet under eller ikke. Den tyske overkommando nektet meg å forelegge saken for Høyesterett. Mitt inntrykk var at den ikke ønsket noen slags fortolkning om hva underskriften på erklæringen innebar. Og samtidig som overkommandoen avsto dette, foranlediget den at formannen i den norske fagkomite, advokat Hjort,

BOKTJENESTEN

Postboks 3239 Elisenberg. 0208 Oslo. Telefonbest.: 22 56 10 34

..... eks. **QUISLINGS FORSVARSTALE**,
innbundet..... kr. 100,-
..... eks. **QUISLINGS FORSVARSTALE**,
heftet kr. 45,-

Serien "SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN":

..... eks. Odd Melsom: **På nasjonal urlaspost** kr. 50,-
..... eks. Odd Melsom: **NS og fagorganisasjonen** kr. 50,-
..... eks. Odd Melsom: **Fra kirke- og kultur-**
kampen kr. 50,-
..... eks. Einar Syvertsen: **Også dette bør være**
sagt kr. 50,-
..... eks. **ALLE 4 BIND:** kr. 150,-

..... eks. A. I. Bru: **Her er London** kr. 50,-
..... eks. Per Lie: **Sannheten om Telavåg-affæren**
1942 kr. 15,-
..... eks. Arne Tellefsen: **Når forsvaret forfaller** kr. 25,-
..... eks. Chr. Christensen: **Den andre siden** kr. 50,-
..... eks. Arne Stornes: **Skrift om vår nære**
historie kr. 50,-
..... eks. Sundra Sand: **Hva er Kristen Samling?** .. kr. 5,-
..... eks. Sundra Sand: **Noen enindringer fra tiden**
omkring Vidkun Quislings siste dager .. kr. 5,-
..... eks. Dr. jur. Gustav Smedal: **Patriotisme og**
landssvik kr. 50,-
..... eks. Bjørn Vardaas: **Grunnlovsbrudd og retts-**
oppgjør kr. 30,-
..... eks. Roald A. Nielsen: **"Solbris Oholl"** kr. 50,-
..... eks. Anna Kientopf: **Det fredsfjendtlige**
trauma kr. 50,-
..... eks. Sigurd Senje: **Glemt soldat** kr. 75,-

Legg til kr. 20,- for forsendelser ved forskudsbetaling til:
Postgiro 0807-5.15.02.89. Bankgiro 6063.05.00926 eller
ved sjekk, i kontanter eller frimerker. (Ellers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. som betales slik:

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

VENNEGAVER

TIL "FOLK OG LAND"

Vi kvitterer denne gang for
tilsammen kr. 17.550,-.

TAKK FOR FØLGENDE BIDRAG:

G. W., Kløi	kr. 90,-	O. L., Fåvang	kr. 200,-
A. S. K., Eldanger	kr. 230,-	S. B., Flatåsen	kr. 200,-
K. H., Stabekk	kr. 400,-	K. B., Sagstua	kr. 1.000,-
Å. H., Ridabu	kr. 300,-	K. B. R., Moldjord	kr. 200,-
S. B., Oslo	kr. 160,-	M. A., Ålesund	kr. 200,-
V. G., Oslo	kr. 50,-	S. K., Gran	kr. 200,-
E. E., Tynset	kr. 400,-	O. S., Ingeberg	kr. 200,-
L. S., Fredrikstad	kr. 100,-	A. Ch., Jar	kr. 100,-
J. R., Gløvik	kr. 160,-	A. S., Fredrikstad	kr. 200,-
P. W., Oslo	kr. 200,-	E. H., Kolsås	kr. 300,-
H. R. S., Oslo	kr. 1.000,-	E. C., Svinndal	kr. 300,-
J.S., Bergen	kr. 300,-	K. G. O., Os	kr. 100,-
H. H., Hafslund	kr. 250,-	I. S., Nore	kr. 500,-
O. S., Trondheim	kr. 100,-	K. J., Landås	kr. 350,-
M. A., Ålesund	kr. 200,-	R. M., Oslo	kr. 300,-
T. H., Trondheim	kr. 300,-	P. F. S., Oslo	kr. 200,-
R. A., Oslo	kr. 100,-	E. S., Tyskland	kr. 100,-
B. Aa., Sunde	kr. 300,-	T. G., Våler	kr. 400,-
H. H., Lillestrøm	kr. 100,-	G. H., Eina	kr. 100,-
J. V., Dovre	kr. 500,-	M. A., Ålesund	kr. 200,-
H. T., Fredrikstad	kr. 200,-	H. W., Oslo	kr. 5.000,-
K. B., Stangvik	kr. 160,-	H. P., Bærum	kr. 500,-
S. L. Aa., Vang	kr. 200,-	E. H., Minde	kr. 400,-
A. O., Spania	kr. 300,-	O. H., Nesbyen	kr. 200,-

sendte mig sin private fortolkning av hva erklæringen innebar. Her hevdet han blant annet at det å skrive under ikke stred mot offiserenes tjenesteplikt.

Slik som situasjonen var, fant jeg det mest hensiktsmessig at samtlige offiserer nu underskrev erklæringen på basis av advokat Hjorts fortolkning, som jo innebar at erklæringen hverken opphevet eller begrenset offiserenes tjenesteplikt overfor den lovlige regjering. Jeg kalte sammen alle de offiserer jeg kunne få tak i, og forklarte dem saken. Offiserene bad om å få en skriftlig oppfordring fra mig slik at de var moralsk dekket både overfor sin egen samvittighet og overfor den offentlige mening, og et slikt brev lot jeg hver

enkelt få. Det samme brev lot jeg også de tre offiserer sydpå få som hadde nektet å underskrive før de hadde fått min bestemmelse. De tre offiserer var major Helset, kaptein Rognes og rittmester Christopher-sen, som ventet på mig i fangeleiren på Grini. Den tyske overkommandos representant hos mig innkasserte alle erklæringene uten å bry sig om hvordan vi fortolket dem. Hovedsaken var nok å kunne reklamere med at samtlige offiserer hadde skrevet under et eller annet.(!)

Dette er jo ikke helt det samme som Eyvind Grundt nok så bastant hevder. Denne korreksjon er ingen forkleinselse for våre offiserer som var under sterk og ulovlig press fra London under krigen.

RETURADRESSE:
BOKS 32 39 ELISENBERG - 0208 OSLO

NR. 9 - 1994

HJELPEORGANISASJONEN FOR KRIGSSKADEDE

FRONTKJEMPERE OG FALNES EFTERLATTE

Postboks 1407 Vik, 0115 Oslo.
Postgiro 0806 5180708

Hjelp oss å hjelpe! Vi trenger det!

Med dette nummer av avisen følger en postgiroblankett som vi ber deg om å benytte.

Vi har i årenes løp kunnet dele ut midler til dem som trenger det mest, men er idag i den situasjon at vi har få midler igjen. Vi ber derfor deg som leser dette om å gi oss et så godt tilskudd som det er mulig for deg.

Neppenoen i vår generasjon her i landet har deltatt i hardere kamper og med større tap enn våre krigsfrivillige på østfronten. De som er blitt invalidisert og helsemessig ødelagt for livet, har det vanskelig. Ikke minst fordi de er utelukket fra den offentlige omsorg som ellers blir krigsinvalid til del.

Med invaliditet følger dessverre også med årene ytterligere belastninger. Helsetilstanden blir generelt mere nedsatt enn hos andre og senskader i form av nerveskader er en ytterst alvorlig belastning.

Vi er meget takknemlige og glade for den solidaritet og omsorg som dette blads lesere alltid har vist. Den støtte som er blitt ytet er av større betydning enn vi til vanlig forestiller oss, og takknemligheten er stor.

Problemet vårt er allikevel, vi må si det rett ut:

Vi får gjort så alt, alt for lite fordi våre midler er svært små.

Vi appellerer derfor til hver enkelt: Vær med oss å hjelpe.

Benytt den medfølgende postgiroblankett.

På forhånd: **Hjertelig takk!**

31. oktober 1994
E. Saxlund

Byste av Quisling selges

Velholdt avstøpning
Høyeste bud over tusen kroner.

Henv.: Helge Tjernstad. Hvamsmoen, 2150 Årnes.
Tlf.: 63 90 95 81.

ETTERLYSNING

Vi har mottatt et innlegg som vi gjerne vil benytte. Det er undertegnet "Frontkjemper". Et pseudonym som vi selv sagt respekterer. Innsenderens navn og adresse er imidlertid kommet på avveie, og det må vi ha. I innlegget refereres til en samtale med professor Johs. Andenæs og det er datert 1. mars i år. Innsenderen bes henvende seg til avisens redaksjon.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Tirsdag og onsdag kl. 11-15. Telefon: 22 56 10 34.
Adresse: POSTBOKS 3239 ELISENBERG, 0208 OSLO.

Hvem har skylden?

Av O. Hedalen

"Valdres" er en avis med lange tradisjoner - også når det gjelder sortering av stoff. Vi bringer her en artikkel fra september 1949 som forfatteren etter bitter erfaring fant å måtte offentliggjøre selv som en slags pamflett. (Se forøvrig side 3). Forfatteren, O. Hedalen tilhørte ikke NS, men var en hedersmann som "ikke så inderlig vel tålte den urett som ikke rammet ham selv". Hans artikkel blir som all sann historie, ikke foreldet.

Oslo, sept. 1949

Da jeg må anta at bladet "Valdres" også vil nekte meg spalteplass til nedenstående artikkel, offentliggjør jeg den på denne måte.

Noen vil kanskje ved formidlingen av Nasjonal Samlingsmedlemmer henvise til ledelsens (Quislings) begåtte feil. (Hans synder har jeg ikke kjennskap til ennå.) Men det kan da ikke gå an å straffe samtlige innskrevne medlemmer av et politisk parti for feil, som ledelsen mulig har begått.

Det har vel aldri av noen norsk regjering og dens partifeller i Stortinget blitt begått slike for land og folk skjevsvangre og uheldige handlinger som Nygaardsvoldsregjeringen og dens partifeller har gjort seg skyldig i.

Det er nettopp de feil disse begikk ved å avruste, som var årsak til at forsvarsvennlige kvinner og menn i 1933 stiftet "Nasjonal Samling" og arbeidet mot å legge landet forsvarsløst.

Det var nettopp denne regjering og partifeller som har den hele skyld for at tyskerne ble lokket inn i landet på grunn av manglende forsvar, - for okkupasjonen, - for alle de lidelser vårt folk ble utsatt for, - tortur, sult og nød, - for alle de liv, som ofredes under kampen for Nygaardsvoldregjeringens og dens partifellers synder mot fedrelandet, - for alle de tusen gode nordmenn som i tysk fangenskap var utsatt for ubeskrivelige lidelser og mange pint i hjel, - for de tusener som også her ble pint på det frykteligste av tyske og norske sadister - ofte med døden til følge, - for at hele Finnmark og Nord-Troms ble brent og 75 000 personer ble husville og mistet alt, - for all den urett som etter krigen er begått mot egne landsmenn ved å ribbe dem for alt de hadde spart sammen, - for langvarige helsenedbrytende fengselsstraffer i usunne fengsler hvor disse uskyldige landsmenn

sultes og mishandles, - for alle de tusen selvmord, som uskyldige mennesker i fortvivelse har begått fordi de er brennmerket med forræderstempelen og ikke øyner utvei til hverken hus eller levemåte, - for alle de tusener nervevrak, som kommer ut av fengslene eller i håpløs fortvivelse har mistet mot og evne til å ta fatt på arbeidet igjen, om arbeid i det hele tatt er å oppdrive. Mange må sendes til sinnssykeanstalter. - Hertil kommer de hundretusener av deres pårørende, som påføres sorg og skam.

Bigamiloven i friskt minne.

I annen rekke kommer de økonomiske tap som Nygaardsvoldregjeringen og dens partifeller påførte landet. Statsråd Hønsvald skriver:

"De tap tyskerne påførte oss går opp i så høye tall at de ligger utenfor vår forestillingskrets. For disse beløp kunne vi bygge en villa for 20 000 førkrigskroner til hver eneste familie i landet."

I følge en oppstilling jeg så, koster fengselsoppholdet for fangene 1/2 million kroner pr. dag. Tapet arbeidsytelse går kanskje opp i et lignende beløp. - En avis skriver i dag at landsvikoppkjøret koster hittil 2 milliarder. Hertil kommer de mange milliarder det koster å bygge opp igjen landet og dets forsvarsberedskap.

Alle her oppregnede synder mot folk og fedreland - og langt flere - har Arbeiderpartiets ledere i regjering og storting begått, men det går da ikke an å gjøre partiets mange tusen medlemmer ansvarlige for hva deres udugelige ledere har gjort seg skyldige i og straffe samtlige i partiet innskrevne medlemmer for dette medlemsskap. Det ville være en i høyeste grad urettferdig handling.

Likewise urettferdig og meningsløst er det å straffe samtlige passive medlemmer av "Nasjonal Samling" for sine ledes mulige feil.

Det opplyses nå at bøter og inndragninger fra landssvikere er 13 millioner, men det er

med disse inndragninger som med skattene, folket blir tilsvarende fattigere. - Man kan nemlig ikke leve av bare å barbere hverandre.

Verst er det med vårt forsvar. Til 1919 hadde vi et forsvarsbudsjett på 70 mill. og 3 500 lønnet befal foruten et tallrikt, veltrent og rutinert distriktsbefal. Arbeiderpartiets representanter foreslo hvert år hel avrustning. Ved Venstres hjelp fikk de bevilgningene ned til 30 mill. og det fastlønnte befal redusert til 1300 og distriktsbefalet helt sløffet.

Kommanderende general Holtfodt uttalte i tinget 1932 at dette var å kaste det norske folk blår i øynene og inngi folket den illusjon, at Norge var beskyttet av et militært forsvar.

Kommanderende general og sjef for generalstab, Bauck, sa bl.a. at han ikke ved å forholde seg taus ønsket å bli skyldig i et folkebedrag som kan bli en katastrofe for landet.

Katastrofen var dette folkebedrag fra arbeiderpartirepresentantene kom i 1940.

Før 1905 hadde vi en fagmann - en av landets dyktigste generaler - general Olson til som sjef å ordne alt for krig. Det gikk bra.

I 1914 hadde vi den erfarne dyktige general Holtfodt som sjef til å ordne og lede - likeså i 1916 da tyskerne hadde tenkt å ta oss. Alt gikk etter beregning bra.

I 1940 hadde vi ikke hatt noen slik dyktighet til å forberede landet for den ventende krig. Det gikk verre enn verst.

Vi som har vært på moen vet at ved større troppemangre er det en general, som har kommandoen og leder det hele. Vi har aldri hørt eller sett at man tar en rekrutt fra geleddet og setter i generalens sted.

I dag sitter og har lenge sittet en rekrutt i forsvarsdepartementets sjefsstol og har den øverste ledelse av den norske krigsmakt til lands, til sjøs og i luften.

Statsministeren er en gammel. (Forts. side 6)